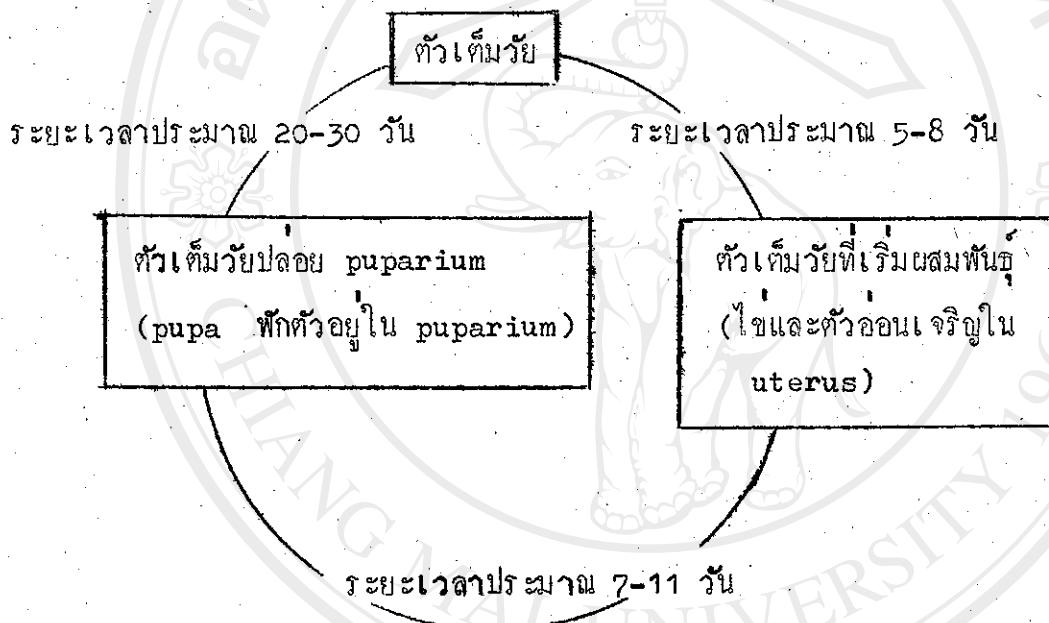

ผลการทดลอง

1. ชีวประวัติและพฤติกรรมของแมลงวันเหัวว้า

วงชีวิตของแมลงวันเหัวว้า

ตัวเต็มวัยจะเริ่มผสมพันธุ์หลังจากพักออกจาก puparium ใช้ระยะเวลาประมาณ 5-8 วัน (เฉลี่ย 6.35 วัน) ความความเปี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 วัน หลังจากผสมพันธุ์แล้ว ไข่ และตัวอ่อนจะเจริญภายใน uterus ใช้ระยะเวลาประมาณ 7-11 วัน (เฉลี่ย 8.65 วัน) ความความเปี่ยงเบนมาตรฐาน 1.08 วัน แล้วตัวเมียก็จะปล่อย puparium ออกมาก และ pupa ก็จะพักตัวอยู่ใน puparium ใช้ระยะเวลาประมาณ 20-30 วัน (เฉลี่ย 24.68 วัน) ความความเปี่ยงเบนมาตรฐาน 4.32 วัน หลังจากนั้นก็จะออกเป็นตัวเต็มวัย สำหรับระยะตัวเต็มวัยของตัวผู้ประมาณ 7-12 วัน (เฉลี่ย 8.90 วัน) ความความเปี่ยงเบน

มาตรฐาน 1.61 วัน และระยะเวลาประมาณ 19-27 วัน (เฉลี่ย 21.35 วัน)

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.03 วัน

สำหรับการกินอาหาร นำเอาตัวเต็มวัยที่ได้จากการเลี้ยงมาใส่ในกล่อง เลี้ยงแมลง โดยมีตัวเมีย 1 ตัว กับตัวผู้ 1 ตัว หลังจากนั้นนำกล่องเลี้ยงแมลงไปวางบนพื้นห้องทันที เพื่อให้แมลงดินอาหารและจะเริ่มกินอาหารเมื่อมีอายุได้ 1 วัน พฤติกรรมในการกินอาหาร แมลงจะทำการบินหัวรัวๆ แต่จะเดินหาง ทำแน่นที่เหมาสามชิ้นใช้เวลาประมาณ 5-10 วินาที ในธรรมชาติแมลงชอบดูดกินอยู่บริเวณซอกขาหนีบของขาหลัง บริเวณทิศใต้ (ภาพที่ 4) ระยะเวลาในการดูดกินเลือกนาน 10-20 นาที (เฉลี่ย 12 นาที) โดยจากการจดบันทึกขณะทำการทดลอง ตัวเมียจะดูดกินเลือกนานกว่าตัวผู้ สังเกตุของแมลงที่จะเข้าให้เห็นว่าแมลงกินแล้วครัวซิมหรือไม่ สังเกตุให้จากแมลงจะใช้ขาคุ้นหาดูกันไปมา หรือใช้ขาหลังถูกกัดพร้อมกับใช้ส่วนของ tarsi บีบปลายปีก หรือบางตัวอาจยกส่วนห้องขึ้น โดยเฉียงไปข้างหนึ่ง นอกจากนี้อาจจะยกหัวขึ้น เพื่อตอนปากออกจากผิวน้ำหัวรัวๆ แต่จะเห็นส่วนปากยื่นไปข้างหน้า ที่เป็นลักษณะที่แสดงว่าแมลงอิ่ม เมื่อกินแล้วสังเกตให้มากกว่า

เมื่อตัวเต็มวัยเริ่มมีการผสมพันธุ์ มีอายุประมาณ 5-8 วัน หลังจากที่ออกจากราก puparium จากการสังเกตพบว่า แมลงจะผสมพันธุ์กันเฉพาะในเวลากลางวัน สรุนมาจากการผสมกันในช่วงเวลา 10.00-13.30 นาฬิกา ในธรรมชาติตัวผู้จะวิงกระโจนเงาะหลังตัวเมียทางด้านหลังขณะที่แมลงอยู่บนลำตัวของหัวรัวๆ ส่วนในกล่อง เลี้ยงแมลงจากการสังเกตโดยละเอียดพบว่า ตัวเมียกางปีกออกพร้อมกับที่ตัวผู้ขึ้น เกาะตัวเมียทางด้านหลัง ตัวผู้ใช้ขาคุ้นหาเกาะยึดบนอกตัวเมีย ขาคุ้นกล่องกอดครึ่งระหว่างขาคุ้นกลางและคุ้นที่ 3 ของแมลงตัวเมีย ส่วนขาคุ้นที่ 3 ของแมลงตัวผู้อาจจะกอดครึ่งกลางและคุ้นที่ 3 ของแมลงตัวเมีย ส่วนขาคุ้นที่ 3 ของแมลงตัวผู้อาจจะอ่อนแรงกว่าตัวเมีย ไม่สามารถกอดตัวเมียได้ แต่เมื่อตัวเมียจากนั้นตัวผู้จะงอส่วนปลายห้องขาไปติดกับปลายห้องด้านล่างของตัวเมีย สังเกตเห็นครั้งแรกของแมลงตัวผู้สอดเข้าไปในห้องเพศของตัวเมีย ขณะมีการผสมพันธุ์

ตัวเมียอาจจะเกลี้ยนให้ไก่โดยมีตัวผู้มาอยู่บนหลัง ระยะเวลาที่ใช้ในการผสมพันธุ์ประมาณ 40-60 นาที (เฉลี่ย 48 นาที) ตัวผู้และตัวเมียจะผสมพันธุ์กันเชิงครั้งเดียวเท่านั้น จากการศึกษาและบันทึกผลในตารางที่ 4 ระยะเวลาที่แบ่งปอดอย puparium ปรากฏว่าช่วงเวลา 8.00 - 10.00 น. แบ่งปอดอย 3 อัน เวลา 10.00 - 12.00 น. ปอดอย 13 อัน 12.00 - 14.00 น. มี 1 อัน และช่วงเวลา 14.01 - 17.00 น. ปอดอย 3 อัน puparium ของตัวเมียที่ศึกษา ปรากฏว่าออกเป็นตัวผู้ 9 ตัว ตัวเมีย 7 ตัว และไม่ออกเป็นตัวเต็มรัย เพราะไม่สมบูรณ์อีก 4 อัน

การเปลี่ยนแปลงของ puparium และการพักออกเป็นตัวเต็มรัยของแมลงวันเท่าวัว puparium เป็นโครงสร้างที่มีรูปร่างกลมรี ผิวเรียบ เมื่อออกจากตัวแม่ใหม่ ๆ จะมีลักษณะคล้ายไข่ แต่ปลายด้านหน้ามีลักษณะเล็ก และมีสองจังเกิดเป็นสันสองข้าง และมีสีดำ ขอบคันในของสีดำคันล่างจะมีรอยเว้าตรงรอยเว้ามีสีดำ 1 จุด อยู่ทางด้านล่างของ puparium ปลายทางด้านหน้ากลมมน (ภาพที่ 5 ก) สีของ puparium เปลี่ยนไปตามอายุอย่างรวดเร็วคือ เป็นสีเหลืองส้ม นำ้ตาด และดำตามลำดับ ใช้เวลาประมาณ 4-6 ชั่วโมง (ภาพที่ 5 ข) และคงความกว้าง ความยาวของ puparium ไว้ในตารางที่ 4 การออกเป็นตัวเต็มรัย แบ่งไปยัง frontal lunule ที่ด้านหน้าของ puparium ที่ปลายด้านหน้าแล้วแบ่งกันจะคัน ทำให้ปลายด้านหน้าหักออกไปและแตกออกเป็น 2 ส่วน มีขนาดเท่ากัน (ภาพที่ 5 ค) เมื่อเอาส่วนทั้งสองมาประกอบกัน จะมีลักษณะครึ่งทรงกลมขอบเรียบ สำหรับรายละเอียดในการออกจาก puparium หลังจากใช้ชงอยตัวผู้ของ puparium ออกแล้ว ตัวเต็มรัยจะใช้ ptilinum กิน puparium ในหักออก โดยการแทะและโpongของ ptilinum (ภาพที่ 6 ก, ข) ส่วนที่หักออกน้อยทรงด้านบนของหัวแบ่งพอดี หลังจากนั้นอีก 3-4 ชั่วโมง ส่วนที่สองซึ่งอยู่ทางด้านล่างของตัวแบ่งจึงจะหักออกมาก เนื่องจาก การดันของขาทูหน้า

แล้วเมล็ดจะยื่นขาคูหน้าออกมานา และพยายามดึงตัวเองออกจาก puparium อย่างรวดเร็ว (ภาพที่ 6 ค, ง) ตัวเต็มวัยที่ออกใหม่ ผิวของนังค์ลำตัวอ่อน มีสีเหลือง ส่วนของ proboscis จะยุบไปทางด้านท้าย มีกัยังไม่ขยายเต็มที่ (ภาพที่ 6 จ) หลังจากนั้นอีก 10-20 นาที มีจะเริ่มแยกขยายตรง (ภาพที่ 6 ฉ) ส่วนของ proboscis อยู่ในสภาพปกติ พุงไปยังด้านหน้า สีแดงจะถูกลายเป็นสีนำทางอ่อน ยังคงลำตัวบิดเบี้ยว อก ขาจะแข็ง มีลักษณะของไว จากการสังเกตพบว่า ตัวเต็มวัยจะออกจาก puparium ในตอนบ่าย โดยเดินทางเวลา 12.00 - 15.00 น. มีจำนวนน้อยที่ออกจาก puparium ในตอนเช้าและตอนเย็น แต่ไม่พบว่ามีการออกในเวลากลางคืนเลย

2. ความสามารถในการดูดอาหารของตัวเต็มวัย จากตารางที่ 1 ตัวเต็มวัยที่เพิ่งพักใหม่ ตัวผู้สามารถดูดอาหารได้นาน 1-3 วัน (เฉลี่ย 1.8 วัน) และ 1-3 วัน (เฉลี่ย 2.25 วัน) สำหรับตัวเต็มวัยที่ผ่านการกินเลือดแล้ว โดยจำมาจากวัสดุ หั้งตัวผู้และตัวเมีย ตัวผู้สามารถดูดอาหารได้นาน $\frac{1}{2}$ วัน-1 วัน (เฉลี่ย 0.60 วัน) ส่วนตัวเมียสามารถดูดอาหารได้ $\frac{1}{2}$ วัน-2 วัน (เฉลี่ย 1.02 วัน) ซึ่งรายละเอียดที่แสดงสามารถดูดอาหารได้มั่นทึกไว้ในตารางที่ 2 จะเห็นว่าเมลงที่เพิ่งพักออกใหม่ สามารถดูดอาหารได้ดีกว่าตัวเต็มวัยที่เก็บมาจากวัสดุและผ่านการกินเลือดมาแล้วหั้งตัวผู้และตัวเมีย และพบว่า ตัวเมียสามารถดูดอาหารได้ดีกว่าตัวผู้ ในกรณีที่มีอายุเท่ากัน และอยู่ในสภาพเดียวกัน

3. สมรรถนะวิทยาของเมลงรันเหยรัว

3.1 ลักษณะรูปร่างภายนอก (external morphology)

ตัวเต็มวัย (ภาพที่ 7 ก, ข) มีขนาดยาวประมาณ 6.15-6.99 มิลลิเมตร ความกว้างของลำตัวประมาณ 3.05-3.47 มม. ความกว้างเมื่อการปักประมาณ 15.41-17.09 มม. หั้งตัวผู้และตัวเมีย

หัว (head) (ภาพที่ 8) มีลักษณะเหมือนกันทั้งตัวผู้และตัวเมีย มี vertical bristles 2 เส้น ข้างละ 1 เส้น อยู่บน vertex ในปี ocelli มี ocella triangle มีลักษณะเป็นสามเหลี่ยม มี compound eye ในปีทั้ง 2 ข้าง fronto orbital bristles มี 4 เส้น อยู่บน gena ข้างละ 2 เส้น ซ้ายและขวา frontal-suture เท็จชัดเจน โคงลากดลงมาถึงบริเวณปลายหนวดเป็นรูปตัววู อุ้ยระหว่าง fronto ทับฐานหนวด ซึ่งเป็นส่วนของ puparium ที่แข็งตัว มี frontal lunule เป็นรูปสี่เหลี่ยม ซึ่งมีขากรรูดขอบค้านในโคงอุ้ยระหว่าง antennal fossa หงส่อง ตัดลงไปเป็น fronto-clypeus

หนวาก (antennae) (ภาพที่ 9) อยู่ภายใน antennal fossa มีลักษณะเป็นแบบ aristate ปล้องทั้งสามของหนวดรวมกันเหลือเพียงปล้องเดียว มีชน arista ยาว ข้าง ๆ มี bristles อยู่ 2 เส้น ทางด้านหน้าตัดจาก arista ลงมา บนปล้องหนวดมีรอยแยกจากรอยแยกจะมีเยื่อบางใส แทรกกิงกัน สาขาที่ไม่ไปทางหน้า บนปล้องหนวดจะมี bristles และมีรอยครุฑานปล่องหนวดมาก

ปาก (mouth parts) (ภาพที่ 10) เมื่อขันกันทั้งตัวผู้และตัวเมีย ปากเป็นแบบแหงคู่ค ประกอบด้วยส่วนของ maxillary palps มีลักษณะแบบแยกออกเป็น 2 ส่วน เท็จชัด มีสีดำตามแน่น บนนิ่วมี bristles คุดอยู่ทั่วไป ส่วนของ labrum หรือ labrum-epipharynx ขาวเรียว บริเวณด้านบนจะมีสีเข้ม คานล่างเป็นเยื่อบาง ๆ ใส hypopharynx มีลักษณะขาวเรียวเชื่อมติดกับส่วนของ labrum-epipharynx ผ่านอยู่ใน labial groove labium มีลักษณะเป็นร่องยาวเรียวเช่นกัน บริเวณฐานจะใหญ่ ส่วนประกอบของปากมีขนาดเล็กมาก โดยปกติผังอยู่ใต้ส่วนหัว

อก (thorax) (ภาพที่ 11 ก, ข, ค) หั้งของตัวผู้และตัวเมีย มีลักษณะเหมือนกัน นิ่วแต่เพียงขนาด ตัวเมียมีขนาดใหญ่กว่า มี 3 ปล้อง แยกชัดเจน

ศีว prothorax อยู่บริเวณด้านหน้าของอกมีลักษณะเหมือนปลอกคอ มี spiracle มาเปิดออก 2 รู เรียกว่า spiracle ส่วนนี้า prothoracic spiracle ด้านด่างเป็น propleuron เป็นที่ตั้งของขาคู่หน้า mesothorax เห็นชัดเจนมากอยู่ทางด้านบนของบริเวณอกทั้งหมด ประกอบด้วยลวดลายลุ wenของ humeral callus, prescutum, scutum, และ scutellum มีลักษณะเป็นแผ่นแข็ง บน scutum เป็นที่ตั้งของปีก บริเวณตรงกลางด้านบนมีรอยแท้มีสีขาว ส่วนบน scutellum มีจุดสีขาว ส่วนล่างของอกปล่องกลางบริเวณ sternopleuron เป็นที่ตั้งของขาคู่กลาง และด้านล่างจะมี bristles ขึ้นมาก ส่วนตัวเมี้ยมี bristles น้อย metathorax จะอยู่ตื้นๆจาก scutellum ลงไปเป็นที่ตั้งของ halteres และมี spiracle มาเปิดออกช้างละ 1 รู เรียกว่า post thoracic spiracle ด้านล่างจะเป็น hypopleuron เป็นที่ตั้งของขาคู่ที่ 3

ปีก (wing) (ภาพที่ 12) ทั้งตัวผู้และตัวเมี้ยมีลักษณะเหมือนกัน ตั้งอยู่บน mesothorax มีลักษณะบาง มีสีขาว เส้น longitudinal veins ล้วน และมารวมกันอยู่ทางด้านหน้าของปีก เห็นชัดเจน 6 เส้น สำหรับเส้น cross veins เห็นชัดเจน 3 เส้น เส้น longitudinal veins มีเส้น costa อยู่บนขอบปีก ทางด้านหน้ามี spinose เล็ก ๆ เรียงตลอดแนว ถัดมาเป็นเส้น sub-costa ที่ปลายเชื่อมติดกับเส้น costa ระหว่างเส้นทั้งสองนี้จะมี humeral cross vein ตัดเจน ถัดมาเป็นเส้น first radial (R_1) กับเส้น radial sector (Rs) เส้น Rs นี้แยกเป็นสองเส้นคือ second radial (R_2) กับ third radial (R_3) รวมกันเป็นเส้น R_{2+3} เส้นนี้ไปบรรจบกับเส้น costa โดยเส้น R_1 ส่วนอีกเส้นหนึ่งเป็นเส้น R_{4+5} ส่วนปลายของเส้น R_{4+5} จะอยู่ทางจากปลายของเส้น R_{2+3} ไม่เกิน 3 เท่าของระยะทางของปลายเส้น R_{2+3} กับเส้น R_1 เส้นที่มาเป็นเส้น first media กับ second media รวมกันเป็นเส้น M_{1+2} บริเวณส่วนโคนของเส้นจะใสกว่า

เส้นอ่อน ประมาณกลางปีก M_{1+2} จะโคงขึ้นหาเส้น R_{4+5} โดยมีเส้น radio medial cross vein ($r-m$) หรือเส้น anterior cross vein เป็นตัวเชื่อม แล้วปลายของเส้น M_{1+2} โคงลงมาทางด้านท้ายของปีก เส้นปีกบางและยาวไม่ถึงขอบปีก เส้นที่คลุมมาเป็นเส้น third media กับเส้น fourth media รวมกันเป็นเส้น M_{3+4} เส้นนี้จะขนาดไปกับเส้น M_{1+2} เส้นหางสองนี้เชื่อมกันด้วยเส้น inter caraly medial cross vein(im) หรือ posterior cross vein ซึ่งเส้น im จะยาวกว่าเส้น $r-m$ ปลายเส้น M_{3+4} โคงลงเป็นเส้นบางยาวไม่ถึงขอบปีก ที่คลุมมาเป็นเส้น cubitus กับเส้น first anal (1A) รวมกันเป็นเส้น Cu + 1A มีลักษณะบางมาก และเส้นสุดท้ายเป็นเส้น second anal โคงลงมา ขอบปีกด้านล่างเป็นเส้นบาง ๆ และยาวไม่ถึงขอบปีก

ส่วนที่หัวใจของเซลล์ เส้นปีก columbo อยู่ระหว่าง cell มีอยู่ 6 cell คือ castal cell อยู่ระหว่างเส้น costa กับเส้น sub costa subcostal cell อยู่ระหว่างเส้น subcosta กับเส้น R_1 marginal cell อยู่ระหว่างเส้น R_1 กับเส้น R_{2+3} first submarginal cell อยู่ระหว่างเส้น R_{2+3} กับเส้น R_{4+5} first basal cell อยู่ระหว่างเส้น R_{4+5} กับเส้น M_{1+2} และ second basal cell อยู่ระหว่างเส้น M_{1+2} กับเส้น M_{3+4} และโคนปีกด้านล่างจะมี calypter

halteres (ภาพที่ 13) มีขนาดเล็กมากทั้งคู่ และตัวเมียมีลักษณะเหมือนกัน ตั้งอยู่บน metathorax ช่วงละ 1 อัน มีลักษณะเป็นเยื่อใส ประกอบด้วยส่วนโคน มีลักษณะเป็นก้าน ซึ่งมีลายคาดรอบ ๆ ส่วนปลายโคนเหมือนหัวเข็ม

ขา (thoracic legs) (ภาพที่ 14) ขาทั้ง 3 คู่ทั้งในตัวผู้และตัวเมีย มีสีน้ำตาลเข้มเหมือนกัน แต่ขนาดไม่เท่ากัน ขาคู่หน้าสั้นที่สุด ขาคู่หลังยาวกว่าคู่อื่น แยกเป็นส่วนประกอบทาง ๆ ไคร์คิโอ coxa ยึดติดกับส่วนนอกหง. 3 ปล่องปิดองละ 1 คู่ coxa ของขาคู่กลางมีขนาดเล็กกว่าคู่อื่น มี bristles อยู่บน

coxal หั้ง ๓ คู trochanter มีปีดองเดียว ขนาดเล็ก แท้เห็นชัด femur มีขนาดใหญ่กว่าส่วนอื่นของขา มี femural bristles ปักคลุมทั่วไป tibia มีขนาดเด็กกว่า เมื่อถูกควายกัดจะดูลักษณะแบบเตอร์โรเห็นจุดเล็ก ๆ สีดำ เรียกว่า ตลาดแนวของ tibia ที่ปลายของ tibia จะมี preapical tibia bristles 2-3 เส้น ส่วนของ tarsus มี 5 ปล้อง มี bristles ปักคลุม ทั่วไป ปล้องที่ 5 มีขนาดใหญ่กว่าปล้องอื่น และที่ปลายมี lateral pretarsus claw ๑ คู มีลักษณะโค้งงอ ปลายแหลม ส่วน pulvilli เป็นแผ่นเจริญที่ บางwise แผ่นด้านนอกมีขนาดใหญ่เป็น 2 เท่าของแผ่นด้านในอยู่ใต้เล็บหังส่อง ขนาด อยู่ 2 ข้างของ empodium สำหรับ empodium มีลักษณะแหลมคล้ายเข็ม ที่ฐาน จะมี bristles ปักคลุม

ห้อง (abdomen) (ภาพที่ 15 ก-ง) ทวัญและตัวเมียจะมีลักษณะ เมื่อเทียบกันคือ ห้องไม้เห็นเป็นปล้อง มีขนาด ปักคลุมทั่วห้อง ผนังลำตัวเหนือรากคล้ายแผ่น หนัง ทางด้านบนจะมี median tergal plates ๓ แผ่น ปลายห้องมีพูดยื่นออกไป ๓ ชุด บริเวณปลายจะมี bristles ด้านซ้ายส่วนปลายของห้องจะมีแผ่น para anal laterite ข้างละ ๑ แผ่น สำหรับส่วนที่แยกทางกันระหว่างทวัญและ ตัวเมียแตกต่างกันที่ขนาด ทวัญเมียมีขนาดใหญ่กว่า และอวัยวะเพศที่ไม่เหมือนกัน

อวัยวะเพศภายนอกของเมลงทวัญ (male genitalia) (ภาพที่ 16 ก-ง) ยื่นออกมาบริเวณด้านปลายของห้องเห็นชัด มีส่วนประกอบ ๒ ส่วนคือ central aedeagus (Aed.) ลักษณะเป็นแหงยางา ตอนปลายเรียว และมีเยื่อสีขาวเป็นห้องเชื่อมติดอยู่ และ pennis valve มีลักษณะเป็นแผ่นกว้างที่โคนแล้ว เรียวโค้งงอนที่ปลายซึ่งแข็งและมีสีน้ำตาลเข้ม

อวัยวะเพศภายนอกของเมลงทวัญเมีย (female genitalia) (ภาพที่ 17) มีลักษณะเป็นช่องเล็ก ๆ อยู่ปลายห้องคานกลาง และอยู่ใต้ห้องชับด้าย บริเวณด้านบน ด้านซ้ายห้องสอดของเพศ จะมีพูดยื่นออกไป ปลายพูดจะมีร่องขึ้นเป็น แกรเวียงกันอย่างมีระเบียบ

3.2 สัณหะรูปร่างกายใน (internal morphology)

ระบบอยอาหาร (ภาพที่ 18 ก)

มีลักษณะเหมือนกันทั้งในตัวผู้และตัวเมีย หางกันเฉพาะขนาด ตัวผู้ยาวประมาณ 15 มม. ในตัวเมียยาวประมาณ 30 มม. ทอทางเดินอาหารของเมลงวนเหวว แบ่งออกได้เป็น 3 ตอนคือ ทอทางเดินอาหารส่วนหน้า ทอทางเดินอาหารส่วนกลาง และทอทางเดินอาหารส่วนท้าย

ทอทางเดินอาหารส่วนหน้าตัวเมีย ความยาวประมาณ 15 มม. เป็นหอดึง ๆ พากผานลำคอเข้าสู่อก ซึ่งเป็นส่วนของ oesophagus เสื่อมกับห้องท้องหัวใจ จนกระทั่งถึงรอยต่อระหว่างอกกับห้อง ส่วนท่อน้ำออยู่ในส่วนห้องท้องหนึ่งที่เรียกว่า crop มีขนาดใหญ่กว่า oesophagus ออยใกล้ ๆ กับรอยต่อของอกกับห้องที่ผนังบางมาก ส่วนท้ายของ crop มีขนาดเล็ก เป็นส่วนของทอทางเดินอาหารส่วนกลางซึ่งอยู่ติดไป มีความยาวประมาณ 12.5 มม. เป็นหอดึง ยาวคลายไปมาภายในช่องห้อง ส่วนท้ายของทอทางเดินอาหารส่วนกลางเป็น malpighian tubes มี 4 หอด (ภาพที่ 18 ข) ทอทางเดินอาหารส่วนท้ายแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดวยกันคือ distal intestine กับ rectum มีความยาวประมาณ 2.5 มม. ส่วนของกระเพาะอุจจาระเป็นห้องกลม ๆ และมี rectum papillae อยู่ 4 ถิ่น

ระบบประสาท (nervous system) (ภาพที่ 19)

มีลักษณะเหมือนกันทั้งตัวผู้และตัวเมีย บริเวณหัวมีสมองลักษณะเป็นพู 2 ชั้น สีลมอ่อน มีเส้นประสาทสืบจากไวส์ โยงมาจังหวะประสาทส่วนอก (thoracic glanglion) ปั้มประสาทส่วนอกมีลักษณะเป็นรูป 6 เหลี่ยม ส่วนกลางแบนราบ ส่วนบนเป็นสัน มีเส้นประสาทเชื่อมโยงไปที่ส่วนหน้า 1 ครู ขาดกลาง 1 ครู ขาดซัง 1 ครู ปีก 1 ครู และโยงผ่านเข้าบริเวณห้องเม็นเส้นเดียวไม่มีแตกสาขา

ระบบการหมุนเวียนของโลหิต (circulatory system)

มีหัวใจเหมือนกันทั้งตัวผู้และตัวเมียอยู่ในส่วนอกขนาดเล็กมาก เป็นหอยาสีขาว

ยาวประมาณ 2 มม. เรื่อมติดไปกับหอยทางเดินอาหารส่วนอีสไฟเก็ส และส่วนประสาทเป็นหอยเดี่ยวไม่แทรกเป็นสาขา หัวใจนี้จะพองโต ปลายด้านบนของหัวใจห่อออกไปเป็นเส้นเลือดเส้นเดี่ยว ยาวไปจนถึงหัว และมีปลายเปิด ส่วนปลายด้านล่าง ก็จะหดคืนตามความยาวของลำตัว

ระบบหัวใจ (Respiratory system) (ภาพที่ 21 ก, ข)

เมื่อกันหั้งหัวใจและหัวเมีย ที่บริเวณอกจะมี spiracle เปิดออกสู่ภายนอกบริเวณ prothorax 1 คู่ เรียกว่า Prothoracic spiracle และเปิดที่บริเวณ metathorax อีก 1 คู่ เรียกว่า Postthoracic spiracle และในบริเวณห้องด้านซ้ายมี spiracle อีก 4 คู่ ข้างละ 4 รู ระบบห้องของ spiracle ระยะเท่า ๆ กัน คุณค่าทางเบิกไอล ๆ กับ para anal laterite ถัดจาก spiracle ก็เป็น trachea ซึ่งยึดหดได้คล้ายสปริง บริเวณอามีขนาดใหญ่ ส่วนในห้องหลอดนี้จะแทรกกับการสาขาเป็นหลอดเล็กลง ๆ กระจายไปทั่วร่างกาย ซึ่งหลอดเหล่านี้จะสัมผัสรับเข้าสู่หลอดเลือดคลอดเวลา

ระบบกล้ามเนื้อ (muscular system) (ภาพที่ 22 ก, ข)

เมื่อกันหั้งหัวใจและหัวเมีย ประกอบด้วย longitudinal muscle มีทั้งด้านบน และด้านล่างของอก ด้านบนกล้ามเนื้อจะแบ่งเป็นส่วน ๆ ด้านหน้ายึดติดกับส่วนผนังของ prothorax และ mesothorax ส่วนด้านท้ายยึดติดกับ metathorax ส่วนด้านล่างกล้ามเนื้อจะโยงเชื่อมต่อส่วนของขาทั้ง 3 คู่ ส่วน vertical muscle ทำหน้าที่ยึดผนังอกด้านบน ต่อส่วนของ prescutum และ Scutum กับส่วน sternopleuron

ระบบสืบพันธุ์ของเมลงหัวใจ (male reproductive system) (ภาพที่ 23 ก, ข, ค, ง) testis มีลักษณะเป็นหอยเล็ก ๆ อยู่บริเวณปลายสุดของ Vas deferens ซึ่งเป็นหอยเล็ก ๆ ยาวชั้นวน เมื่อกันหุ้น ลูกบอด อยู่ด้านซ้ายและด้านขวาข้างละ 1 อัน เมื่อคลื่อออก Vas deferens มีขนาดยาวมาก ส่วนกลางสุด Vas deferens จะมาร่วมกันเป็นหอยเดี่ยวเป็น

ejaculatory duct บริเวณดูครอยท่อนั้นจะมีห้องของ accessory gland เสื่อมติดอยู่ข้างละ 1 ห้อง มีสีขาว ejaculatory duct มีขนาดยาวเสื่อมติดกับ aedeagus โผลออกภายนอกบริเวณปลายสุดด้านล่างของห้อง

ระบบสืบพันธุ์ของเมลงตัวเมีย (female reproductive system) (ภาพที่ 24) มี Ovary อยู่ทางค้านซ้ายและขวาข้างละ 1 อัน มีผนังบาง จาก ovary มี oviduct มีขนาดเล็ก และตื้น เปิดเข้าสู่ uterus ทางค้านหน้า และบริเวณรอยห้องของ accessory gland มาเปิดเข้าสู่ภายใน uterus ข้างละ 1 ห้อง accessory gland มีลักษณะเหมือนเด่นด้วย ยาวมาก มีสีขาวบริเวณปลายพื้นกันเป็นก้อน ส่วนยอดนี้รูปทรงคอนช่างกลม มีเส้นบาง เหนียว ยืดหยุ่นได้ บริเวณผนังค้านนอกมีเส้นใยสีขาว และมี trachea ปากลมหัวไป นครูกะอยู่ติดกับผนังด้านล่างของห้องเปิดออกที่ vagina

การเปลี่ยนแปลงลักษณะภายนอกของระบบสืบพันธุ์ของเมลงตัวเมียก่อนการผสมพันธุ์ พบร่างไข่ของตัวเต็มวัยอายุ 1 วัน (ภาพที่ 25 ก) มีขนาดเล็ก ยาวประมาณ 0.01 มิลลิเมตร ส่วนรังไข่ของตัวเต็มวัยอายุ 2 วัน, 3 วัน, 4 วัน มีขนาดใหญ่ขึ้น รูปทรงยาว หัวท้ายมน มีสีขาว ยาวประมาณ 0.08 มิลลิเมตร 0.09 มิลลิเมตร และ 1 มิลลิเมตร ตามลำดับ (ภาพที่ 25 ข, ค, ง). จนกระทั่งตัวเต็มวัยอายุ 5 วัน (ภาพที่ 25 จ) รังไข่เจริญเติบโตมีขนาดยาวประมาณ.

1.1 มิลลิเมตร

การเปลี่ยนแปลงลักษณะภายนอกของระบบสืบพันธุ์ของเมลงตัวเมียหลังการผสมพันธุ์ จากการสังเกตและผ่าตัดศึกษา พบว่า หลังจากการผสมพันธุ์ 1 วันแล้ว ไข่ถูกผสมแล้ว เสื่อนลงสู่ uterus จึงทำให้ขนาดของ uterus เริ่มใหญ่ขึ้น (ภาพที่ 26 ก) มีลักษณะยาว หัวท้ายมน วันที่ 2 และวันที่ 3 มีลักษณะคล้ายกับวันที่ 1 แต่ขนาดของ uterus ใหญ่ขึ้น (ภาพที่ 26 ข, ค) เมื่อถึงวันที่ 4, 5, 6 และ 7 รูปทรงเปลี่ยนเป็นกลมรี ขนาดแตกต่างกันตามอายุ (ภาพที่ 26 ง, จ,

ฉ, ก) เมื่ออายุได้ 8 วัน หลังจากการผสมพันธุ์ ลักษณะภายนอกของระบบลีบพันธุ์ ของแมลงกัวเมี้ย เปลี่ยนแปลงเป็นที่ มีขนาดใหญ่ (ภาพที่ 26 ช) เห็นตัวอ่อนอยู่ภายในอย่างซักเจน โดยมี puparium ที่ตัวอ่อนอยู่ บริเวณคันท้ายของ puparium มีสีดำสนิท จากนั้น puparium ก็จะถูกปลดออกอกรมา ลักษณะตัวอ่อนภายในปีวัวเรียม อายุ 1 วัน เมื่อจากมีลักษณะเป็นน้ำเงินๆ ฯ สีขาวที่คออยู่เป็นผัง puparium ซึ่ง เป็นลักษณะของตัวอ่อนที่จะริบูนเคนที่แล้ว

การเปลี่ยนแปลงลักษณะภายนอกของ pupa ใน puparium ของแมลงวันเห่าวัว pupa ภายใน puparium ที่มีอายุ 5 วัน มีลักษณะเป็นก้อนสีขาว เห็นรูปทรงของส่วนที่จะเป็นหัว ลำตัว ขา และปีก (ภาพที่ 27 ก)

pupa ภายใน puparium ที่มีอายุ 10 วัน (ภาพที่ 27 ข) ตามสีเหลืองอ่อน ตัวสีขาว ลักษณะอ่อนล้า อวัยวะยังแบ่งไม่ชัดเจน

pupa ภายใน puparium ที่มีอายุ 15 วัน (ภาพที่ 27 ค) มี อวัยวะทุกส่วนเจริญดี ตามสีน้ำตาล มีเส้น vertical bristles 2 เส้น มีสี เหลืองอ่อนอยู่บน vertex มี fronto orbital bristles บางละ 2 เส้น ปากปีนงูเข้าหาลำตัว หนาๆ เห็นชัดเจน อกเจริญดี ปีกบนเส้น costa มี spinose ชาหั้ง 3 คู่ มี bristles ปากคลุมท้าไป claw มีสีดำ ด้านบนของ ห้องเห็น median targal plates มีสีขาว อวัยวะเพศภายนอกทั้งตัวผู้และ ตัวเมียเห็นชัด

pupa ภายใน puparium ที่มีอายุ 20 วัน (ภาพที่ 27 ง) อวัยวะทุกส่วนเหมือน pupa ภายใน puparium อายุ 15 วัน แต่มีสีเข้ม ท่าให้เห็นรายละเอียดมากขึ้น

pupa ภายใน puparium ที่มีอายุ 25 วัน (ภาพที่ 24 จ)

ลักษณะเหมือนที่กล่าวมาแล้ว ลักษณะของ pulvilli เจริญแบบที่อยู่ค่านอกลำตัว
ให้ญี่เป็นสองเทาของแผนที่อยู่คานในระหว่าง pulvilli หงส่องจะเห็น
empodium แหลมหั้ง 3 ถู

pupa ภายใน puparium ที่มีอายุ 30 วัน (ภาพที่ 27 ฉ) เมื่อตน
ที่กล่าวมาแล้ว เพิ่ยงเต็มไปด้วยขน และมี bristles ปกคลุมร่างกายมากขึ้น

จัดสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1. ผลของการทดลองทางชีวเคมีของตัวเรียนชั้นปีชุดที่ 1 เมล็ดงั่น hairy หัวราก

พืชเมล็ด	จำนวน (ตัว)	จำนวนเมล็ดที่ตายเนื่องจากภาระค่าไฟฟ้า					ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (รูป)
		ครึ่งวัน	วันแรก	วันที่ 2	วันที่ 3	วันที่ 4		
งั่น hairy หัวราก	20	-	6	12	2	-	1.80	1.80 ± 0.78
งั่น hairy หัวไฟฟ้า	20	15	5	-	-	-	0.62	0.62 ± 0.47
งั่น hairy หัวไฟฟ้า กินเมล็ดผลเดียว	20	-	3	9	8	-	2.25	2.25 ± 0.84
งั่น hairy หัวไฟฟ้า กินเมล็ดผลเดียว	20	5	12	3	-	-	1.02	1.02 ± 0.68

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดของเมล็ดเกี่ยวกับระยะเวลาของการ
อุดอาหารจนถึงหายของตัวเต็มวัยของเมล็ดรันเทราวัว

เบอร์	ตัวผู้		ตัวเมีย	
	เกิดใหม่	ที่กินเลือกแล้ว	เกิดใหม่	ที่กินเลือกแล้ว
	อายุ (วัน)	อายุ (วัน)	อายุ (วัน)	อายุ (วัน)
1	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$
2	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$
3	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$
4	1	$\frac{1}{2}$	2	$\frac{1}{2}$
5	1	$\frac{1}{2}$	2	$\frac{1}{2}$
6	1	$\frac{1}{2}$	2	1
7	2	$\frac{1}{2}$	2	1
8	2	$\frac{1}{2}$	2	1
9	2	$\frac{1}{2}$	2	1
10	2	$\frac{1}{2}$	2	1
11	2	$\frac{1}{2}$	2	1
12	2	$\frac{1}{2}$	3	1
13	2	$\frac{1}{2}$	3	1
14	2	$\frac{1}{2}$	3	1
15	2	$\frac{1}{2}$	3	1
16	2	1	3	1
17	2	1	3	2
18	2	1	3	2
19	3	1	3	2
20	3	1	3	2
เฉลี่ย	1.80	0.62	2.25	1.02
ความแปรปรวน	1.80 ± 0.78	0.62 ± 0.47	2.25 ± 0.84	1.02 ± 0.68
มาตรฐาน				

ตารางที่ 3 แสดงอายุตัวเต็มวัยที่เมลงเริ่มผลันพันธุ์และระยะ
ตัวเต็มวัยของเมลงวันหารว

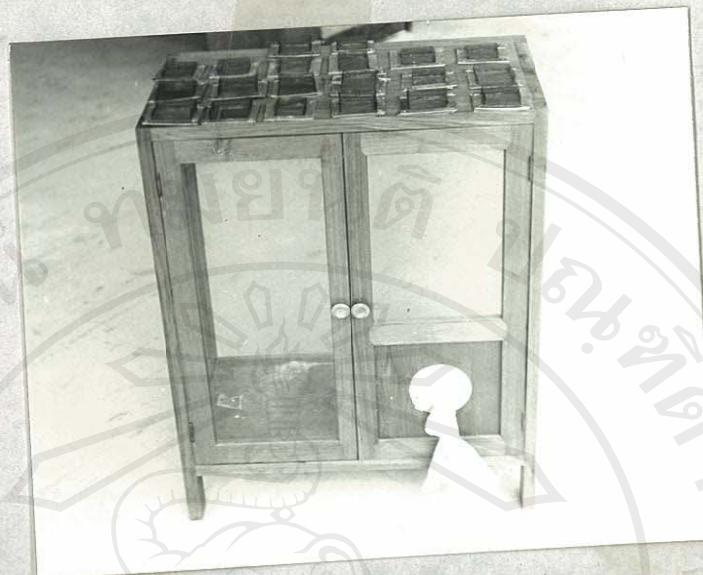
เบอร์เมลง	อายุตัวเต็มวัยที่ผลันพันธุ์ (วัน)		ระยะตัวเต็มวัย (วัน)	
	ตัวผู้	ตัวเมีย	ตัวผู้	ตัวเมีย
1	6	6	9	20
2	7	7	8	21
3	8	8	12	27
4	6	6	7	25
5	6	6	8	20
6	6	6	7	19
7	7	7	10	23
8	7	7	10	23
9	6	6	9	21
10	7	7	11	22
11	6	6	12	20
12	8	8	9	22
13	6	6	7	22
14	6	6	8	21
15	6	6	9	19
16	5	5	11	21
17	5	5	8	22
18	6	6	8	20
19	7	7	7	19
20	6	6	8	20
เฉลี่ย	6.35	6.35	8.90	21.35
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	6.35 ± 0.81	6.35 ± 0.81	8.90 ± 1.61	21.35 ± 2.03

ตารางที่ 1.3 ผลคงระยะเวลาตั้งแต่ทวารีมวัยสมพันธุ์ถึงปล่อยปีว่าเรียน,
ระยะเวลาตั้งแต่ปล่อยปีว่าเรียนจนออกเป็นทวารีมวัย และ
ขนาดของปีว่าเรียนของเมืองรัตนเทววัล

เบอร์ ทวารีมวัย	ระยะเวลาตั้งแต่ ผ่านพันธุ์ถึงปล่อย ปีว่าเรียน (วัน)	ระยะเวลาตั้งแต่ ปล่อยปีว่าเรียน จนออกเป็นทวารี มวัย (วัน)	จำนวน	ขนาดของปีว่าเรียน (มม)	
				ความกว้าง	ความยาว
1	10	23	1	3.10	4.00
2	11	30	1	3.00	3.90
3	11	20	1	3.00	4.00
4	9	30	1	3.10	4.00
5	8	23	1	3.20	3.50
6	8	20	1	3.20	4.00
7	9	23	1	3.10	3.60
8	8	-	1	3.20	4.00
9	8	30	1	3.10	4.00
10	9	23	1	3.20	4.00
11	8	23	1	3.00	3.90
12	7	30	1	3.00	3.90
13	9	20	1	3.00	3.90
14	8	30	1	3.10	3.50
15	8	-	1	3.00	3.90
16	8	20	1	3.00	3.90
17	9	-	1	3.00	3.90
18	9	30	1	3.20	4.00
19	7	-	1	3.10	3.60
20	9	20	1	3.20	4.00
เฉลี่ย	8.65	24.68	1	3.09	3.87
ไม่รวม มาตรฐาน	8.65 ± 1.08	24.68 ± 4.42		3.09 ± 0.08	3.87 ± 0.17

ตารางที่ 2 แสดงขนาดตัวเดิมรัยของเมล็ดรันเทอร์วู

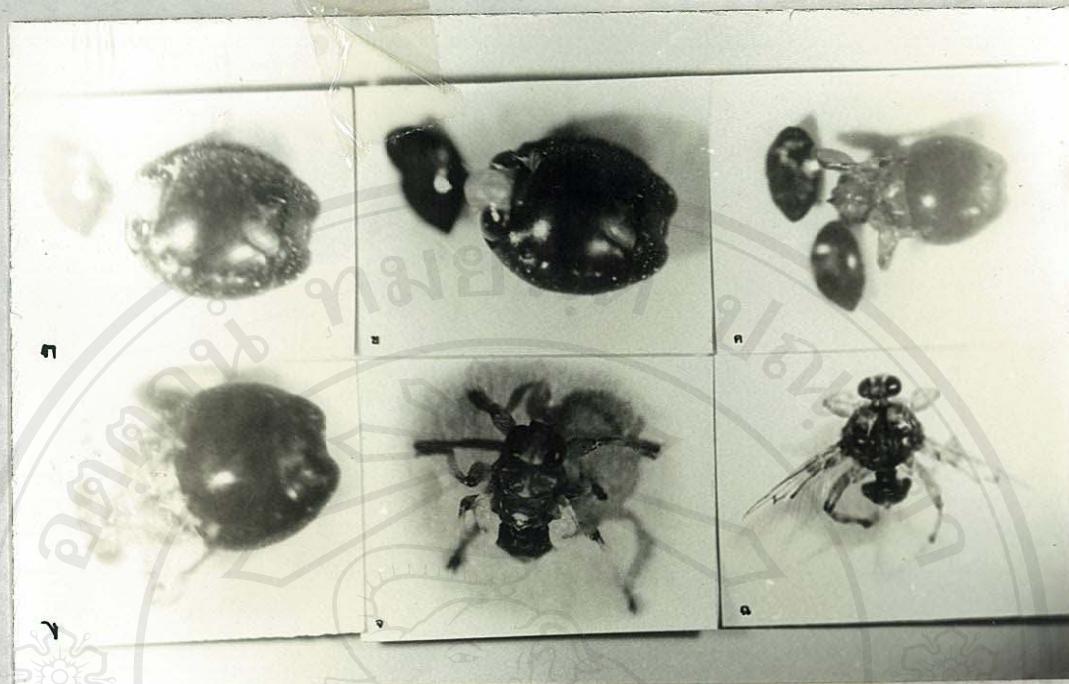
เบอร์	ความยาวของลำตัว		ความกว้างของลำตัว		ความกว้างเมื่อการปัก	
	ตัวผู้	ตัวเมีย	ตัวผู้	ตัวเมีย	ตัวผู้	ตัวเมีย
1	6.00	7.00	3.00	3.50	15.00	17.00
2	7.00	7.00	3.00	3.50	16.00	17.30
3	7.00	7.00	3.00	3.40	15.00	17.20
4	6.00	7.00	3.00	3.50	16.00	16.70
5	6.00	6.70	3.00	3.60	16.00	17.30
6	6.00	7.00	3.00	3.50	15.00	17.00
7	6.00	7.00	3.00	3.50	16.00	17.00
8	6.00	7.00	3.00	3.50	15.00	17.00
9	6.00	7.00	3.50	3.50	15.20	17.00
10	6.00	6.90	3.50	3.50	16.00	17.20
11	6.00	7.00	3.00	3.40	15.00	17.40
12	6.00	7.10	3.00	3.30	16.00	17.30
13	6.00	7.20	3.00	3.50	15.00	17.00
14	7.00	7.00	3.00	3.50	15.20	17.00
15	6.00	7.00	3.00	3.50	15.00	17.20
16	6.00	7.00	3.00	3.50	16.00	17.30
17	6.00	7.00	3.00	3.40	15.80	17.00
18	6.00	7.00	3.00	3.50	15.00	17.00
19	6.00	7.00	3.00	3.40	15.00	17.00
20	6.00	7.00	3.00	3.50	15.00	17.00
เฉลี่ย	6.15	6.99	3.05	3.47	15.41	17.09
ความ เบี่ยงเบน	$6.15 \pm .36$	$6.99 \pm .08$	$3.05 \pm .15$	$3.47 \pm .06$	$15.41 \pm .47$	$17.09 \pm .17$
มาตรฐาน						

ภาพที่ 1 แสดงกรงที่ใช้เลี้ยงแมลงวันให้วา

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะของวัวแคง (Bos bunteng) ตัวเมีย

ภาพที่ 3 แสดงวิธีการให้เมล็ดวันเท่าวรอกินเลือดบนหัววัวแดง

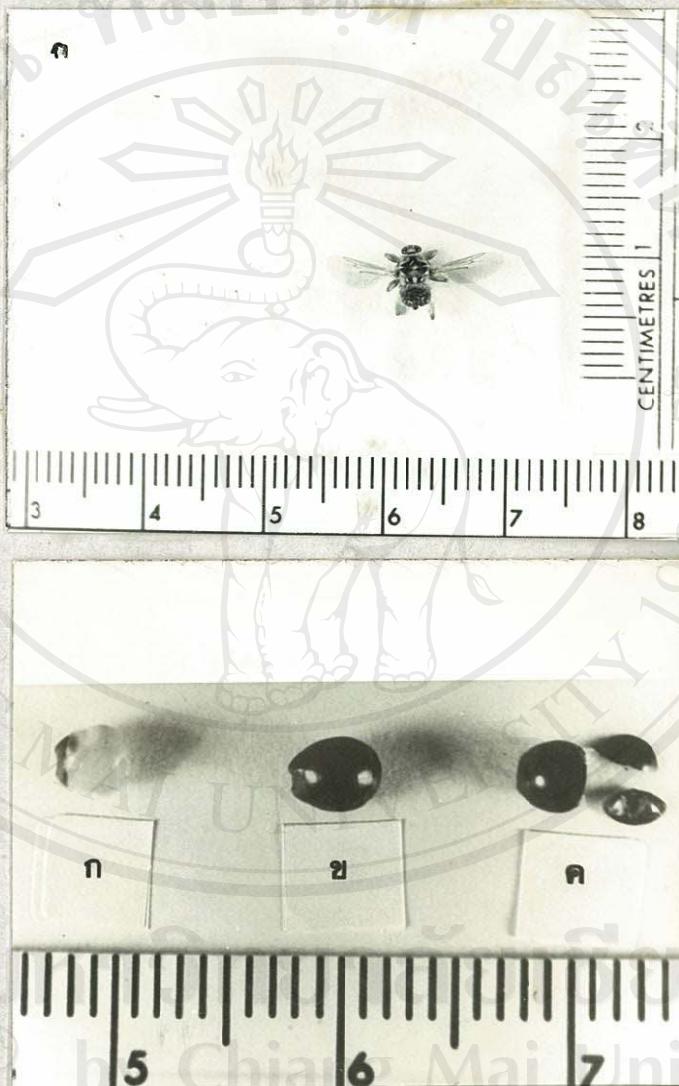

ภาพที่ 4 แสดงตำแหน่งที่เมล็ดวันเท่าวรอกินเลือดบนหัววัวแดง

- ภาพที่ 5 แสดงลักษณะ puparium ของเมลงวนเห่าว
ก. ลักษณะของ puparium ที่ออกจากตัวเมียใหม่ ๆ
ข. ลักษณะของ puparium ที่ออกจากตัวเมียหลัง 4-6 ชั่วโมง
ค. ลักษณะของ puparium ที่ตัวเมียรับออกไประดับ

เอกสารนี้ห้ามถ่าย播ให้
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

- ภาพที่ 6 แสดงลักษณะและวิธีการออกจาก puparium ของตัวเต็มวัย
ของเมลงวนเห่าว ก, ข, ค, ง, จ และ ฉ ตามลำดับ

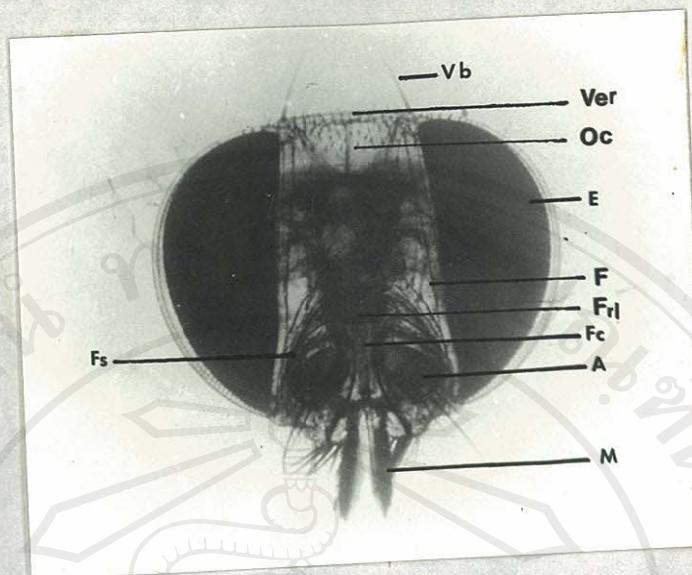

ภาพที่ 7 แสดงถ้วยและขนาดตัวเมี้ยด หัวผู้และตัวเมียของ

เมล็ดรันเทรา

ก. ตัวผู้

ข. ตัวเมีย

ภาพที่ 8 แมลงลักษณะหัวของเมล็ดวันเหลว

A = antennae

Fs = Frontal suture

E = compound eye

M = mouth parts

F = Fronto orbital bristles

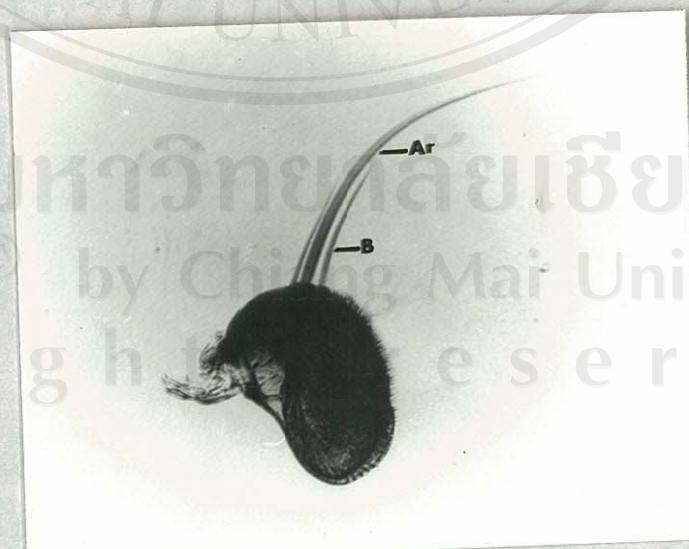
Oc = Ocella triangle

Fc = Fronto clypeus

Vb = vertical bristles

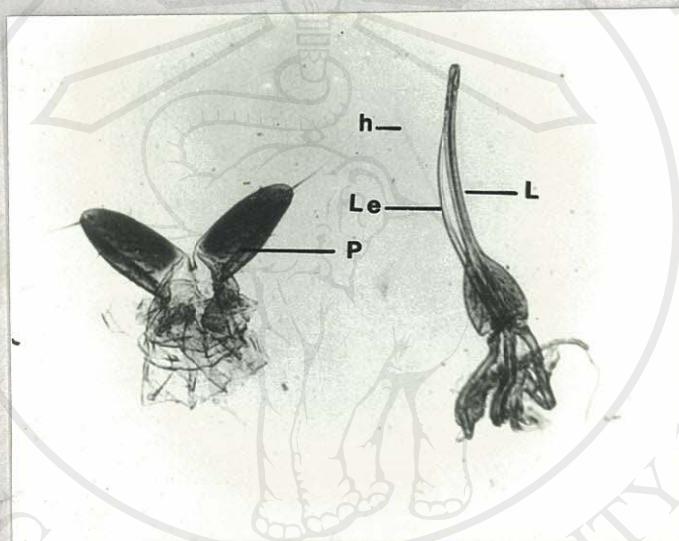
Frl = Frontal lunule

Ver = vertex

ภาพที่ 9 แมลงลักษณะหนาดของเมล็ดวันเหลว

Ar = arista   B = bristles

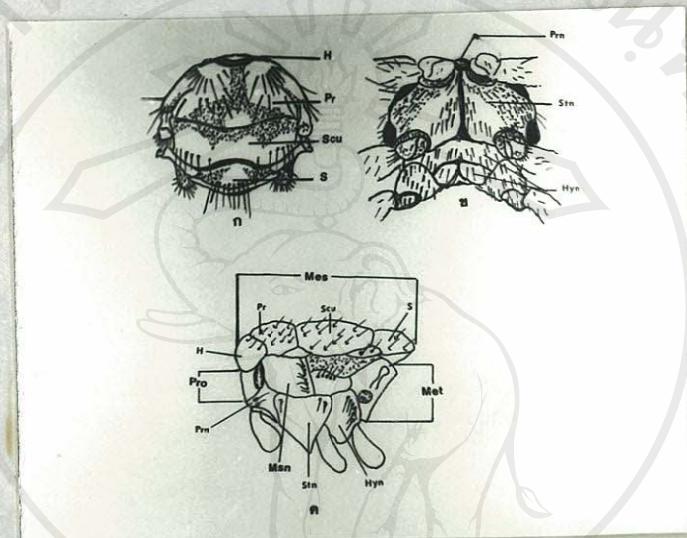
ภาพที่ 10 แสดงส่วนประภูมิของปากของแมลงวันเทา

h = hypopharynx

L = labium

Le = lebrum-epipharynx

P = maxillary palp

ภาพที่ 11 แสดงลักษณะอวัยวะของเมลงวนเห่าวัว

ก. ด้านหลัง (dorsal)

ข. ด้านหน้า (ventral)

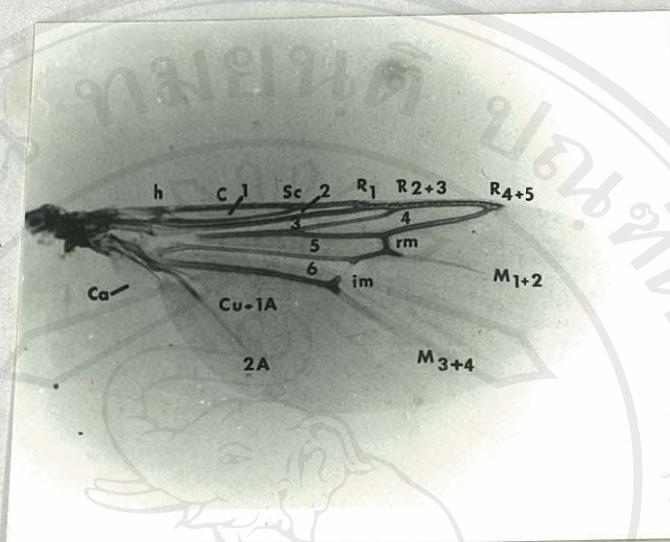
ค. ด้านข้าง (lateral)

h = humeral callus, hyn = hypopleuron, Mes = mesothorax

Msn = mesopleuron, Met = metathorax, Pr = prescutum

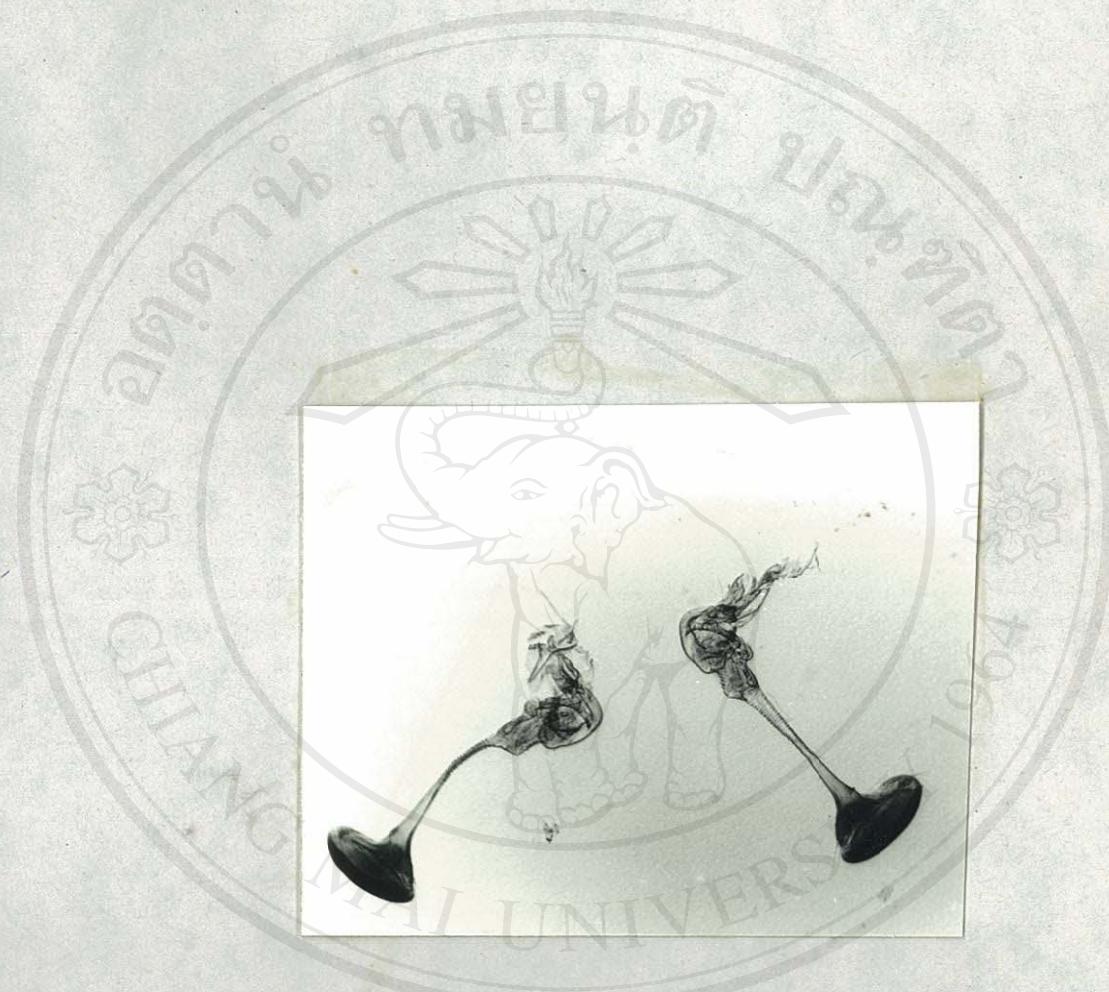
Prn = Propleuron, Pro = Prothorax, Scu = Scutum

S = scutellum, Stn = sternopleuron

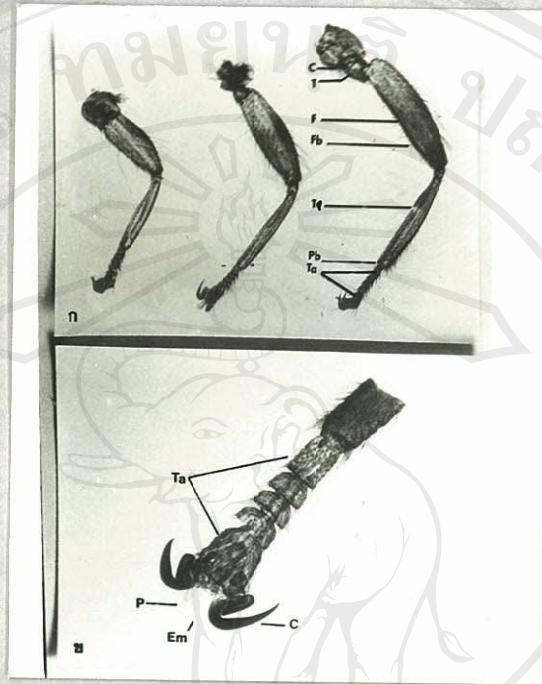
ภาพที่ 12 แสดงลักษณะปีกของเมลงวันเท่าวัว

1 = costal cell	2A = second anal
2 = subcostal cell	c = costa
3 = marginal cell	cu + 1A = cubitus + first anal
4 = first submarginal cell	h = humeral cross vein
5 = first basal cell	im = inter calary medial cross vein
6 = second basal cell	M ₁₊₂ = Media 1+2
	M ₃₊₄ = Media 3+4
	R ₁ = radial 1
	R ₂₊₃ = radial 2+3
	R ₄₊₅ = radial 4+5
	rm = radio medial cross vein
	Sc = Subcosta

๖๘๖๓ ๒๕๖๓ ๑๙๖๓
ภาพที่ 13 แสดงลักษณะยาลเทอร์สของเมล็ดรันเทรา

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 14 แสดงลักษณะของเมลงวนเหรว้า

ก. ขาคุณนา คุกຄาง และคุสุกหาย

ข. ลักษณะ tarsi, claw, pulvilli and empodium

c = coxa

P = pulvilli

cl = claw

Pb = preapical tibia bristles

Em = empodium

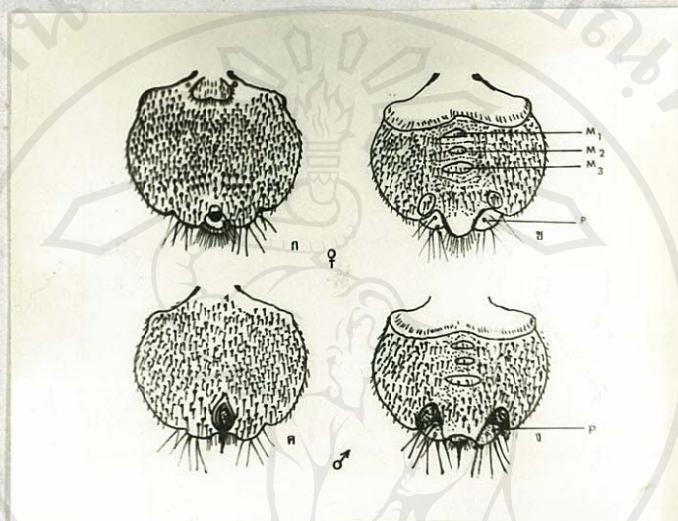
T = trochanter

F = femur

Ta = tarsus

Fb = femural bristles

Tb = tibia

ภาพที่ 15 แสดงลักษณะหองทวัญและหัวเมี้ยของเมลงวนเหวว

ก. หองด้านล่าง (ventral) ของหัวเมี้ย

ข. หองด้านบน (dorsal) ของหัวเมี้ย

ค. หองด้านล่างของหัวเมี้ย

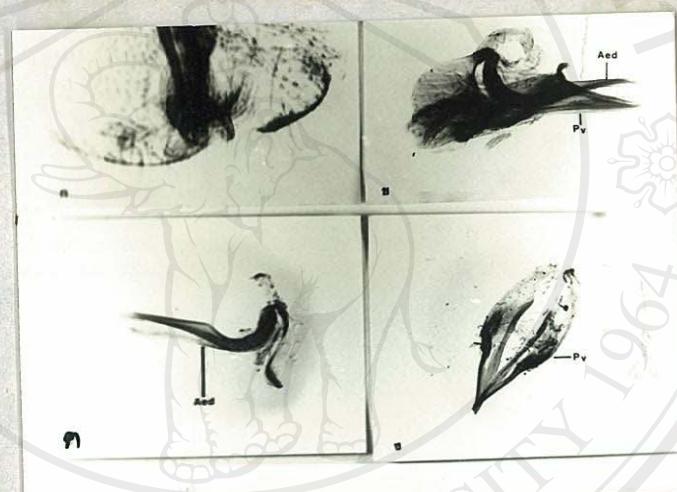
ง. หองด้านบนของหัวเมี้ย

M_1 = first median targal plate

M_2 = second median targal plate

M_3 = third median targal plate

P = para anal laterite

ภาพที่ 16 แสดงถึงลักษณะและส่วนประกอบของอวัยวะเพศภายนอกของเมลงทัวผู้
ของเมลงวนเหวว
ก. ปลายห้องคานกลางของทัวผู้
ข. อวัยวะเพศภายนอกของเมลงทัวผู้

ก. aedeagus

ข. pennis valve

Aed = aedeagus

Pv = pennis valve

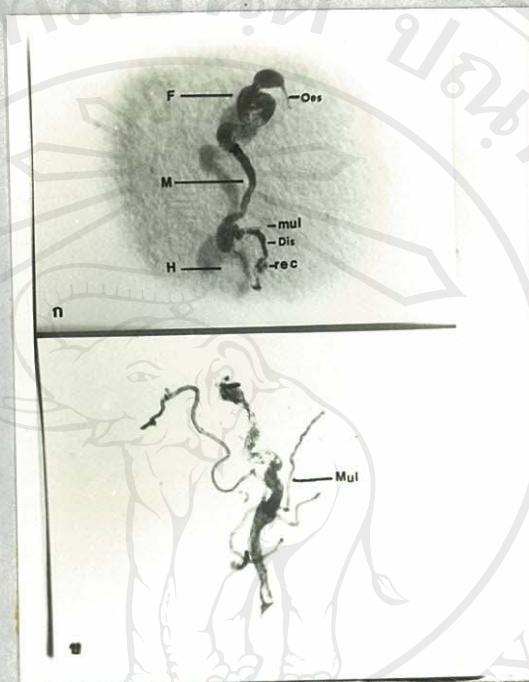

ภาพที่ 17 แสดงลักษณะปลายห้องด้านล่างของตัวเมียของแมลง

รังเหว้า

Gp = genital pore

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 18 แสดงระบบขอยอาหารของเมลงรัตนเหว้า

ก. ทางเดินอาหาร

ข. malpighian tubules

Dis = distal intestine

F = fore intestine

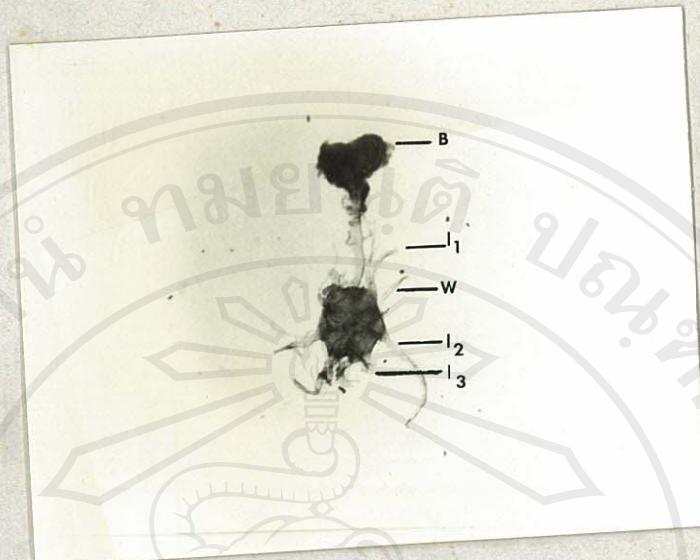
H = hind intestine

M = mid intestine

Mal = malpighian tubules

Oes = Oesophagus

Rec = rectum

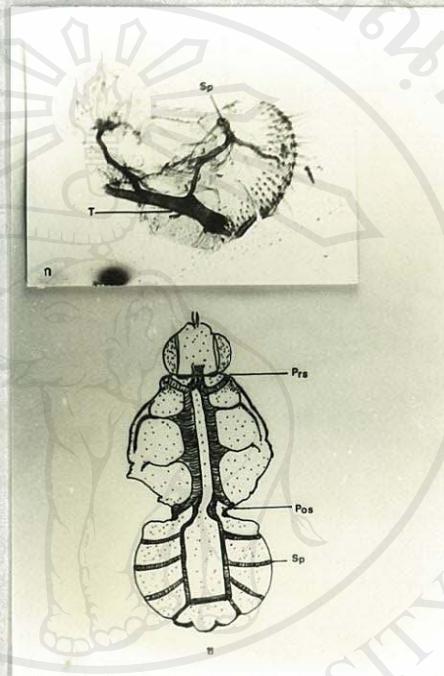
ภาพที่ 19 แสดงระบบประสาท (nervous system) ของเมลงวนเหวัว

B = brain   L₁ = fore legs   L₂ = mid legs

L₃ = hind legs   W = wing

ภาพที่ 20 แสดงระบบการหมุนเวียนของโลหิต (circulatory system) ของ
เมลงวนเหวัว

ภาพที่ 21 แสดงระบบหายใจ (respiratory system) ของเมล็ดวัน
เหวว

ก. แสดงสักษณะของหอลม

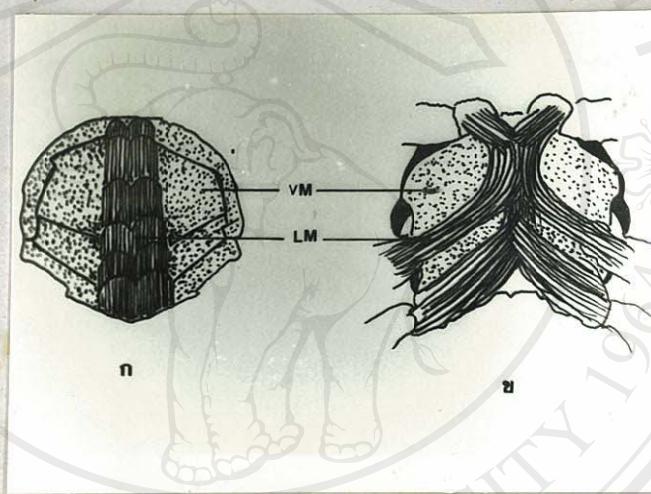
ข. แผนภาพแสดงตำแหน่งของหอลมและรูอากาศ

Pos = post thoracic spiracle

Prs = Prothoracic spiracle

S = spiracle

T = trachea

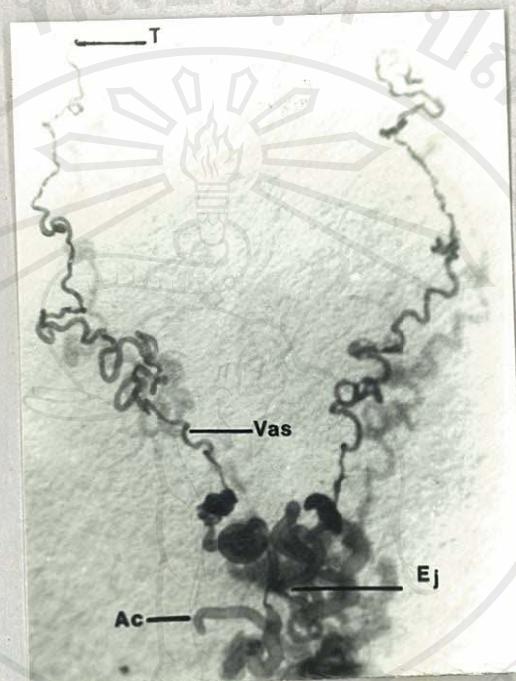
ภาพที่ 22 แผนภาพแสดงระบบกล้ามเนื้อ (muscular system) ของเมดง
วันเหลววัว

ก. กล้ามเนื้อบริเวณอกด้านบน

ข. กล้ามเนื้อบริเวณอกด้านล่าง

LM = longitudinal muscle

VM = vertical muscle

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright by Chiang Mai University
All rights reserved

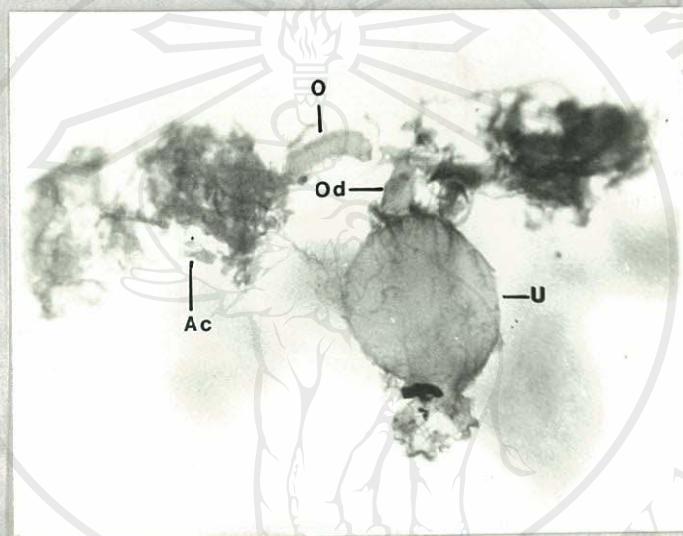
ac = accessory gland

Ej = ejaculatory duct

T = testis

Vas = Vas deferens

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพที่ 24 แสดงระบบการสืบพันธุ์ภายในแมลงทัวเมีย (หลังการผสมพันธุ์)

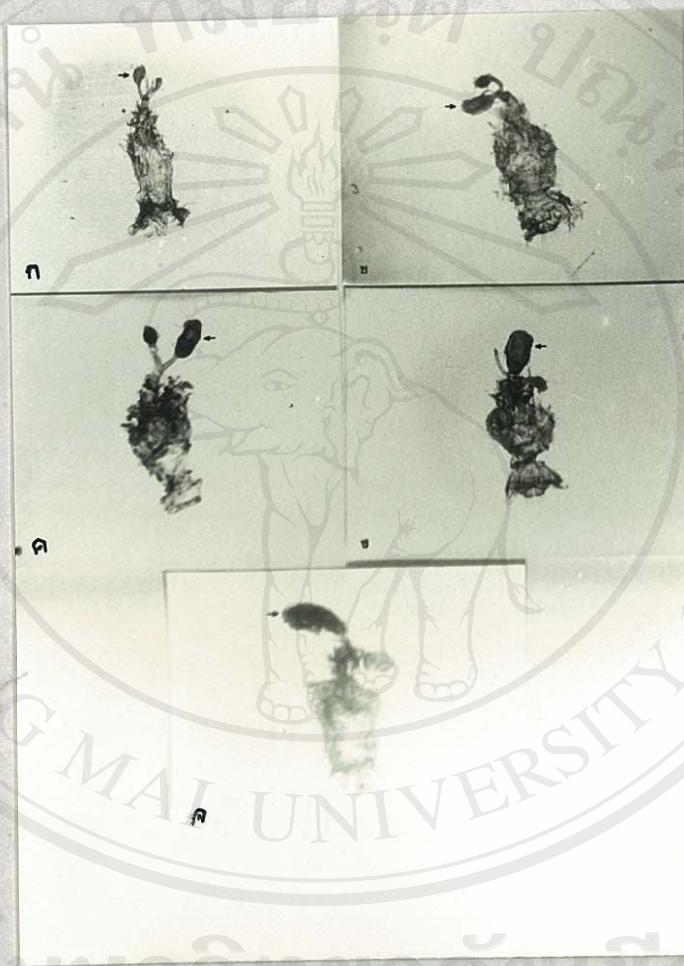
ของแมลงวันเทวัว

Ac = accessory glands

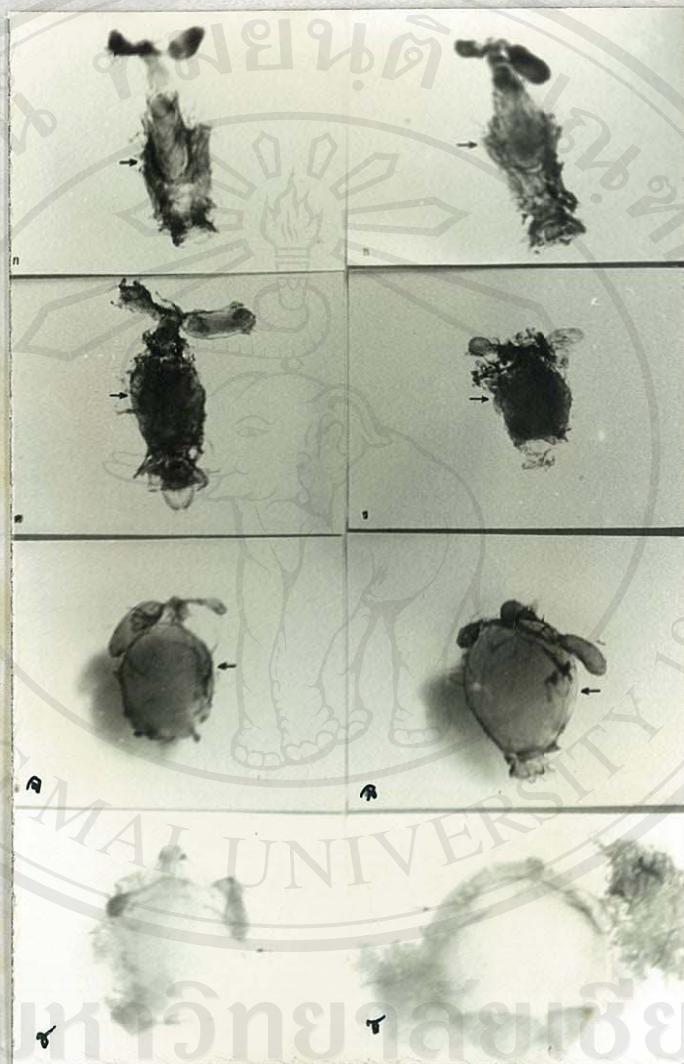
O = ovary

Od = oviduct

U = uterus

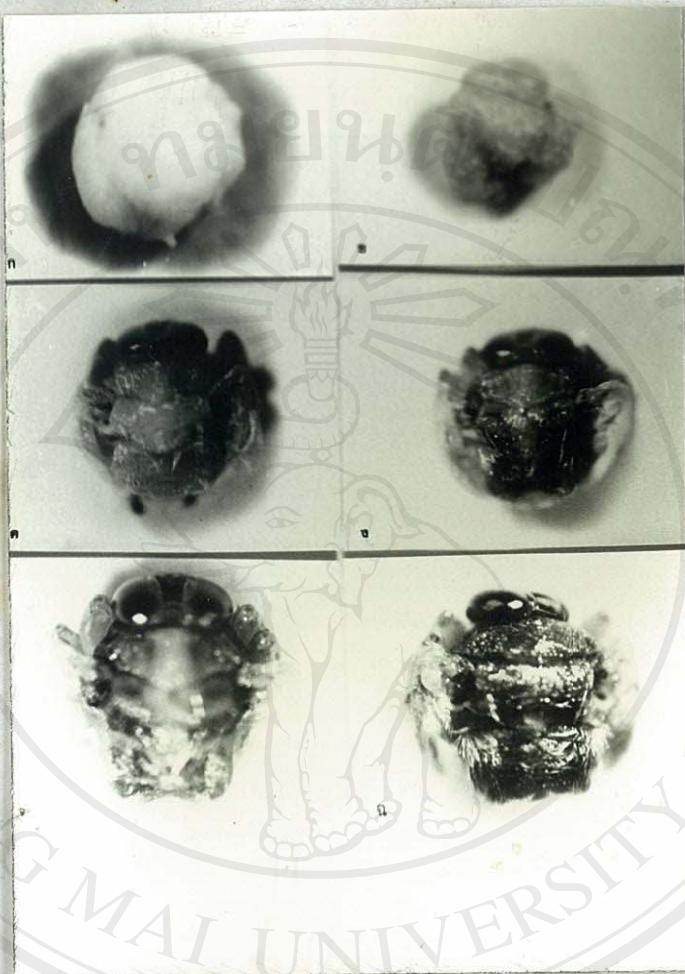

ภาพที่ 25 แสดงลักษณะการเปลี่ยนแปลงระบบสืบพันธุ์ของเมล็ดตัวเมียก่อนการ
ผสมพันธุ์ของเมล็ดวันเท่าวว ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, อายุ ๑, ๒, ๓,
๔ และ ๕ วัน ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 26 แสดงลักษณะการเปลี่ยนแปลงระบบสืบพันธุ์ของเมล็ดท้าเมียหลังการ
ผสมพันธุ์

ภาพที่ 27 แสดงลักษณะและการเจริญของคักแడ^ช
ของเมล็ดรำแห้ว

ก, ช, ศ, ง, จ และ ฉ. คักแಡอายุ 5, 10, 15,
20, 25 และ 30 วัน ตามลำดับ